

Рецензия

От доц. Владимир Александров Игнатов - Университет по архитектура, строителство и геодезия

На дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”, професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство”. Научна специалност „Изкуствознание и изобразително изкуство”.

Автор: Светлозар Ангелов Петков

Тема: „Възникване и формиране на идеята за „Освободено пространство“ в творчеството на Едуардо Чилида”

Научен ръководител: професор Свилен Стефанов

Докторантът е представил всички необходими документи – коректно съставени и легитимни:

- Всички необходими административни документи
- Автобиография
- Дисертационен труд – две книжни тела – текстова и албумна част с приложения
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията

Трудът „Възникване и формиране на идеята за „Освободено пространство“ в творчеството на Едуардо Чилида” е дисертационен труд, който съдържа две книжни тела – текстова и албумна част с приложения. Текстовата част се състои от увод, изложение от четири глави и заключение, списък на използваната литература.

Според установеното съдържание и качество на изразените и защитени тези, може да се направи оценката, че структурата и обемът на дисертацията са напълно достатъчни и убедителни. Утвърждават изследователските качества на автора и полезния ефект от работата. Трудът, определено, е актуален именно с приноса си в поначало оскъдните публикации и дискусии на българска сцена. В този смисъл, изследователската дейност на докторанта, почиваща върху значителен и значим обем знания, се явява гарант за актуалността на труда. Дообогатява и задълбочава познание от определен ъгъл за феномена пространство – тази триизмерна непрекъснатост, в която се разполага всичко съществуващо.

Видимата осведоменост на кандидата е достатъчна за целите и спецификата на дисертацията. Източниците по проблематиката на труда са

авторитетни и достатъчни за научни заключения. Познава отлично спецификата на проблема, оценява творчески литературния материал. Теоретични и художествени източници са ползвани като аргументи и примери в защита на тезата. Дават отговор на поставената цел. Чрез удачно съчетание на анализ и синтез, съпоставяне на художествени явления, чрез сравнения се търси „истината“, предвид нейният относителен характер в изкуството.

Контекстите на изследване (исторически, териториален и културен) осигуряват важен материал за собствени, аргументирани открития на закономерности и фактори, формирали явлението „Чилида“.

Определя референтни точки:

- Баската митология, „свещеният разказ“ и архетипите – модели на „първични“ образи и мотиви, ключовите понятия (светлина, огън, въздух, вода), закодирани в антропологичния код на Чилида;

- Обстойно проучени творчески възгледи на ключови фигури в съвременното изкуство, влиянието на Паласуело, направления и авангардни движения, описани и пояснени техни специфики:

- Модерността е осъзнаване на разрива със старите условности и категории и загуба на традиционен смисъл;

- Идея за свят, който вече не е даден, а произведен, придобит.

Творбата не е образ, отражение на действителността, а паралелна реалност със собствена структура и ценностни измерения – скулптурата създава празнота. Пространство изолирано от природата. Хорхе Отейза;

- Обектът е понятие, формата е светоглед, гледна точка, позиция;

- От морфологична гледна точка, творбата разкрива артикулирането на елементите в пространството, отнесени към функциите на образа – влиянието на калиграфията;

- Дематериализацията (резонанс от научните открития), като творчески акт се превръща в носител на сублимирани значения.

Многообразие на художествени проявления и стремеж към нов пластичен език – повлиян от научни открития и културни влияния (азиатския изток) с конотация индивидуалното да замести общото.

Старателно са подбрани изследвания и примери в контекста на посочената проблематика като хронология и значимост.

Дзен учението и концепцията за пустотата (която съдържа всичко в непроявен вид). Философия на себепознанието и духовното развитие. Външната видима реалност е една от многото възможни проявления.

